

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Tallinna Tehnikaülikool
ttu@ttu.ee
Ehitajate tee 5
Tallinn
19086, Harju maakond
Registrikood: 74000323

08.10.2025 nr 11.3-1/25/4760

VAIDEOTSUS

Tuginedes perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 32 lõikele 2 ning haldusmenetluse seaduse § 85 punktile 4 Riigi Tugiteenuste Keskus

otsustab:

jätta Tallinna Tehnikaülikooli 01.09.2025 esitatud vaie rahuldamata ning Riigi Tugiteenuste Keskuse 30.07.2025 haldusotsus nr 11.3-1/25/3584 kehtetuks tunnistamata.

Vaideotsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 47 lõike 2 kohaselt 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest.

1. Vaide läbivaatamise alus ning vaide esitaja taotlus

- 1.1. Haridus- ja teadusministri 21.08.2024 määruse nr 24 „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“ (edaspidi *Astra+ määrus*) ja perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 32 lg 2 alusel vaatas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *RTK* või *vaide lahendaja*) läbi Tallinna Tehnikaülikooli 01.09.2025 esitatud vaide.
- 1.2. Tallinna Tehnikaülikool taotleb vades RTK 30.07.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/3584 kehtetuks tunnistamist ja ettekirjutuse tegemist asja uueks otsustamiseks, st taotluse uueks hindamiseks.

2. Asjaolud

- 2.1. RTK tegi Astra+ määrusega reguleeritud toetusmeetmes 30.07.2025 haldusotsuse nr 11.3-1/25/3584 (edaspidi *mitterahuldamise otsus*), millega jättis rahuldamata Tallinna Tehnikaülikooli 08.05.2025 esitatud toetuse taotluse projekti nr 2021-2027.1.01.25-1153 „Toodete 2D skaneerimise automatiseerimise seade - varjujoone tuvastamine“ rahastamiseks.

- 2.2. Mitterahuldamise otsuse tegemise ajendiks oli asjaolu, et taotleja Tallinna Tehnikaülikooli (edaspidi *taotleja* või *vaide esitaja*) 08.05.2025 esitatud taotluse summa ületas toetusmeetme rahastamise eelarvet. Rahastamise eelarvet ületavad taotlused, mille koondhinne on madalam kui 4,00 punkti. Vaide esitaja taotlus sai hindamise tulemusena valikukriteeriumite koondhindeks 3,87 punkti.
- 2.3. Taotleja esitas mitterahuldamise otsuse peale 01.09.2025 vaide. RTK juhtis vaide esitaja tähelepanu vaites esinenud puudustele, mille järgselt esitas taotleja 07.10.2025 korrektse vaide. Kokkuvõtvalt heidab taotleja vaites ette projektitaotlusele antud hindamistulemusi, mis taotleja hinnangul olid puudulikult põhjendatud.
- 2.4. Vaide esitaja leiab, et projekti tegelik mõju ja kommertsialiseerimise potentsiaal on oluliselt tugevamad kui ekspertkomisjon enda hinnangus ja põhjendustes välja tõi. Taotleja selgitab, et ainuüksi Eestis on projekti potentsiaalseks sihtrühmaks 180–230 organisatsiooni ning arvestades Euroopa masinatööstuse suurust, ulatuvad projekti mõju ja potentsiaal Eestist kaugemale. Kuluefektiivsuse osas märgib taotleja, et projektiga saavutatav lahendus säästab ühe ettevõtte kohta ca 37 500 eurot tööjõukulu ja ca 10 000 eurot kvaliteedi parandamisega seotud kulusid aastas. Tulemuseks on ka tootmisprotsessi 3–5-kordne kiirenemine, mis mitte ei suurenda üksnes ettevõtte tootlikkust, vaid parandab ka toodangu kvaliteeti ja vähendab materjalikulu. Erinevalt ekspertkomisjonist kinnitab taotleja muu hulgas, et projekt ei dubleeri olemasolevaid lahendusi, vaid katab seni turul puuduva segmendi.
- 2.5. Eeltoodule tuginedes ei nõustu vaide esitaja ka ekspertkomisjoni põhjendusega koondhinde alandamisel 0,5 punkti võrra, mille tulemusena kujunes projekti lõplikuks koondhindeks 3,87 punkti. Taotleja palub ekspertkomisjonil hinnata projekti kommertsialiseerimise potentsiaali uuesti, võttes arvesse vaites esitatud täiendavaid selgitusi.

3. RTK seisukohad

- 3.1. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 83 lõikele 1 tuginedes kontrollitakse vaitet läbi vaadates haldusakti andmise õiguspärasust ja otstarbekust. HMS § 54 kohaselt on haldusakt õiguspärane, kui ta on antud pädeva haldusorgani poolt andmise hetkel kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas, proportsionaalne, kaalutusvigadeta ning vastab vorminõuetele. RTK kontrollib mitterahuldamise otsuse õiguspärasust ja otstarbekust lähtudes taotleja poolt vaites esitatud argumentidest ja vastuväidetest.
- 3.2. Tallinna Tehnikaülikooli 08.05.2025 esitatud taotluse jättis RTK rahuldamata Astra+ määruse § 18 lg 10 punktis 3 nimetatud põhjusel, et taotluse rahastamise summa ületas Astra+ toetusmeetmes tegevuse nr 3 eelarvet. Hindamise tulemusena sai vaide esitaja taotlus valikukriteeriumite koondhindeks 3,87 punkti, mis jääb allapoole 4,00 punktisest miinimummäärast, mille saavutamisel taotlus ei oleks ületanud tegevuse nr 3 rahastamise eelarvet.
- 3.3. Astra+ määruse § 18 lg 7 alusel viiakse hindamine läbi rakendusüksuse kinnitatud valikumetoodika järgi, mille rakendusüksus kooskõlastab enne kinnitamist rakendusasutusega ja avalikustab selle oma veebilehel hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise päeval. Astra+ toetusmeetme tegevuses nr 3 on valikumetoodika kinnitatud sekkumise „Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (ASTRA+)“ ekspertkomisjoni hindamisjuhendis tegevuse 3 taotluste hindamiseks (edaspidi *hindamisjuhend*).
- 3.4. Vastavalt Astra+ määruse §-le 18 ja lõike 7 alusel koostatud hindamisjuhendile hinnatakse projekti viie hindamiskriteeriumi alusel skaalal 1 (mitterahuldav) kuni 5 (suurepärase). Hindamisprotsess on kahe-etapiline – esmalt taotluste individuaalne hindamine ja seejärel

ekspertkomisjoni koosolek – mille tulemusena koostatakse iga taotluse kohta konsensuslik hindamisleht. Hindamisjuhendi viiendas peatükis on avatud mõlema hindamisetapi meetoodika, muu hulgas kehtestab alapunkt 22 ekspertkomisjonile selgesõnalise õiguse muuta hindamise II etapis valikukriteeriumi koondhinnet kuni 0,5 punkti.

3.5. RTK märgib, et konsensuslikus hindamislehes toodud hinnangud on tehtud Astra+ ekspertkomisjoni poolt, kes on RTK-st sõltumatu ning tugineb oma tegevuses hindamisjuhendile ja ekspertkomisjoni töökorrale. Ekspertkomisjoni kuulusid kooskõlastatult Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõltumatud eksperdid ja komisjoniliikmed ning RTK-l ei ole alust ekspertkomisjoni tööd kahtluse alla seada ning RTK-le tehtud ettepanekut mitte arvestada. Seetõttu ei ole RTK pädev hindama ekspertkomisjoni poolt antud seisukohti, täpselt nagu ei ole RTK-l õigus muuta ekspertkomisjoni poolt antud hindeid.

3.6. ÜSS § 12 sätestab, et kui projekti hinnatakse ja valitakse avalikustatud valikukriteeriumide ja -korra kohaselt ning taotluse rahuldamata jätmise otsus põhineb koondhindel või koondhinnangul, siis taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse motiveerimisel projekti koondhinnet ega hindajate antud hinnanguid täiendavalt ei põhjendata. Käesoleval juhul on nii Astra+ määrus, hindamisjuhend kui muud toetuse saamiseks vajalikud õigusaktid ja juhendid olnud taotlusvooru väljakuulutamisel avalikustatud.¹ Seega oli taotlejal nende sisuga (s.h valikukriteeriumide ja hindamisjuhendi sisuga) enne taotluse esitamist võimalik tutvuda ning samuti oli taotlejale enne taotluse esitamist teada, mida ja kuidas hinnatakse, milliseid asjaolusid võetakse kaalutlusotsuse tegemisel arvesse ning milline on hindamise valikumetoodika.

3.7. Eesti õigusteoorias on välja kujunenud seisukoht, mille kohaselt ei saa kohtud ja täitevvõim hinnata sõltumatute hindamiskomisjonide hinnangute sisulist põhjendatust ega otstarbekust, vaid üksnes menetluskorra järgimist ja motiveerimiskohustuse täitmist. Riigikohtu Halduskolleegium on 12.05.2008 kohtuotsuses nr 3-3-1-18-08 märkinud, et sisult hinnanguliste otsustuste puhul on oluline küll motivatsiooni olemasolu, kuid selliste otsustuste omapärast tingitult ei ole motiivid täitevvõimu või kohtu poolt sisuliselt kontrollitavad. **Motivatsioonist saab tuleneda otsustuse õigusvastasus vaid juhul, kui selgub, et lähtutud on asjakohatutest ja täiesti sobimatutest kaalutlustest.** Eeltoodud seisukohta on toetanud ka Tartu Ringkonnakohus oma 24.10.2008 kohtuotsuses nr 3-08-310.

3.8. Vaides ei ole esitatud tõendeid, mis annaks alust asuda seisukohale, et taotlust hinnanud ekspertide ja komisjoniliikmete toodud põhjendused on asjakohatud ja täiesti sobimatud ning irduksid hindamiskriteeriumite sisust. Mitterahuldamise otsusele lisatud konsensuslikust hindamislehest nähtuvalt on ekspertkomisjon toonud iga kriteeriumi puhul välja piisavad põhjendused ühes selgitustega, viidates muu hulgas projektis esinevatele vajakajäämistele ja puudustele. Kogumis üksikutele valikukriteeriumitele antud selgitustega on ekspertkomisjon täiendavalt põhjendanud ka valikukriteeriumite koondhinde alandamist 0,5 punkti võrra. RTK rõhutab, et ekspertkomisjon teostas hindamise ühes vastavasisuliste põhjenduste ja ettepanekuga taotluses esitatud andmetele tuginedes. Vaides on taotleja aga osaliselt asunud täiendama oma varasemat taotlust, esitades koondhinnangule tuginedes uusi argumente ja lisatõendeid. Ekspertkomisjon ei saanud hindamisel lähtuda andmetest, mida taotluses ei esitatud.

3.9. RTK-l puudub konkreetse projekti teadusliku sisu nõustamiseks valdkondlik kompetents, mistõttu RTK kui vaideotsuse tegija ei saa ümber hinnata ekspertkomisjoni hinnangut, vaid ta saab hinnata üksnes selle õiguspärasust. Kokkuvõttes ei ole leidnud kinnitust, et Tallinna Tehnikaülikooli taotluse menetlemisel ja hindamisel on rikutud seadustes, Astra+ määru

¹ Kättesaadavad Riigi Tugiteenuste Keskuse koduleheküljel ka praegu:

<https://pilv.rtk.ee/s/BLXAZWD2TqCgyRt?dir=undefined&openfile=268310>

või RTK poolt kinnitatud hindamisjuhendis sätestatud menetluskorda ja kaalumisreegleid. Isegi juhul, kui mitterahuldamise otsuse motivatsioon ei ole täiuslik, on mitterahuldamise otsuse puhul täidetud haldusakti põhinõue, et haldusakti põhjendustes tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus ning haldusakt peab olema selge ja arusaadav. Vaidlusaluses mitterahuldamise otsuses kajastub õiguslik alus (viited õigusaktidele) ning viide konsensuslikule hindamislehele ja juhtkomisjoni ettepanekule, mis sisaldab haldusakti faktilise aluse. Seega on võimalik kontrollida, miks ja millisel õiguslikul ja faktilisel alusel on haldusakt antud. Haldusakti põhjendused on antud juhul toodud mitterahuldamise otsuse punktis 1 ja konsensuslikus hindamislehes.

3.10. Tulenevalt eeltoodust ei anna vaides esitatud selgitused ja põhjendused alust asuda seisukohale, et ekspertkomisjoni hinnangud olid sobimatud ja asjakohatud. Seetõttu ei ole põhjendatud ka vaide esitaja nõue tunnistada mitterahuldamise otsus kehtetuks.

3.11. Juhul, kui taotleja soovib oma taotlust lasta Astra+ juhtkomisjonil uuesti hinnata, on taotlejal võimalik sama taotlus esitada RTK-le uue taotlusvooru raames, mis prognooside kohaselt kuulutatakse välja selle aasta lõpus või järgmise aasta esimeses kvartalis. Taotlust uuesti esitades saab taotleja arvesse võtta konsensuslikus hindamislehes toodud tagasisidet ning selle põhjal esitatavat taotlust täiendada.

3.12. Lähtudes eeltoodust ja tuginedes HMS § 85 punktile 4 jätab RTK Tallinna Tehnikaülikooli vaide rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmo Merila
peadirektori asetäitja

Koostaja: Kari Treial